

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośno do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytów jednosłupowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Częstochowa przed trzema laty.

Gdy w pamiętnym sierpniu roku 1914 oświadczył jeden z ministrów angielskich, że wojna, która się wówczas dopiero zaczęła potrwąć może trzy lata, przyjęto powiedzenie to z drwinami.

Niestety przepowiednia angielskiego polityka spełniła się. Patrzymy w dal lat trzech i dostrzegamy pierwsze niepokojące nas dni, które my w Częstochowie mieliśmy dość „urrozmaicone”, denerwujące i tajemnicze.

Jeszcze w piątek 31 lipca miała się odbyć narada obywateli miejscowych, w sprawie założenia tramwajów w Częstochowie, jednak napływające wciąż alarmujące wieści odłożyły kwestję tę ad calendas graecas.

Tegoż dnia ogłoszono pierwszy dzień mobilizacji, w numerze „Gońca” z dnia tego nawoływaliśmy: Spokoj!

W piątek 31 lipca miejscowe instytucje finansowe zawiesiły czynności swe.

W sobotę 1 sierpnia panował na ulicach Częstochowy ruch niebywały, którego nie notowaliśmy nawet podczas największego napływu ludności do Częstochowy.

Pociągi kolei W. W. odchodziły dnia tego nie podług rozkładu i były uruchomiane w miarę potrzeby i napływu uciekinierów, którymi byli w przeważnej części urzędnicy, wojskowi i rodziny ich.

Lokale redakcji i administracji naszego „Gońca Cz.” były od kilku dni formalnie zapchane ciekawymi, którzy pragnęli usłyszeć najświeższe wiadomości, jakie drogą telegraficzną otrzymywaliśmy. To też czyniąc żądanie ogólnej ciekawości wydawali często dodatki nadzwyczajne, które wprost rozchwytywano. Współpracownicy redakcji „Gońca” nie mogli przejść ulicą, by nie byli zatrzymani przez ciekawych i żądnych wieści: czy już wojna wypowiedziana?

Postanowiono wypuścić serje ozków różnych instytucji. Powołano do życia straż obywatelską, na której czele stanął komendant Straży Ogn. p. E. Bruehl.

Pierwsze dni sierpnia były niezwykle gorączkowe, niemały popłoch czynił „Tata”, który pakował co droższe manatki, resztę z dymem puszczał i uciekał byle prędzej!

W poniedziałek 3 sierpnia Częstochowa zajęta została przez wojska niemieckie, przelotową tę chwilę odzwierciedla wydany przez nas natychmiast „dodatek nadzwyczajny”, który głosił między innymi: „Noc wczorajsza była dla mieszkańców naszego miasta straszną. Niemal ciągle dochodziły to głuche zdaleka odgłosy strzałów armatnich to znów salw karabinowych. Były to echa pierwszej walki na terytorjum wal-

Łożki, Gnaszyn, Górna Kawodrza i pobliskich.

Około godz. 4 nad ranem zaczął się odwrót wojsk rosyjskich. Przez miasto przeciągały kolejno gromadki żołnierzy różnych broni, a następnie regularny odwrót konnicy, piechoty i artylerji.

Jednocześnie z rozpoczęciem od wrotu wysadzone zostały mosty kolejowe drogi Herbsko Kiel. i W. W. między Granicą i Częstochową.

Na samym ostatku podminowano pompę i tarczę obrotową na stacji Częstochowa W. W. wprost dworca.

Ustępujące wojska podpaliły baki artyleryjskie przy koszarach Zawady.

Na miesiąc porządek i spokój panuje wzorowy, a utrzymuje je Obywatelska Straż Bezpieczeństwa pod naczelną komendą Edwarda Bruehla.

„Dziś o godz. 7 rano ferpoczty armji niemieckiej weszły do miasta od strony Kawodrzy, czytamy w dodatku nadzwyczajnym. Przednią strażą dowodził nadporucznik, który przyląwszy na rynku Jasnogórskim raport, wręczony mu przez p. E. Bruehla — kom. Straży Ob. pozostawił opiekę nad miastem w rękach Straży, czyniąc ją w osobie komendanta Bruehla odpowiedzialną za porządek w mieście.

Zwróciwszy się do redaktora naszego „Gońca Częstoch.” dowódca wojsk ces. niem. polecił ogłosić, że w mieście wszystko utrzymane zostaje w obecnym porządku z zupełnym zabezpieczeniem praw mieszkańców, jednak w razie zaistnienia nieprzychylnego na całe miasto spadnie odpowiedzialność i surowa kara.

Przeżyliśmy trzy lata. Jak pisaliśmy wówczas, powtarzamy i dzisiaj: z powagą godną dzieci ziemi Chrobrych i Sobieskiego oczekajmy końca zapasów olbrzymów z wiarą, że ze krwi przelanej, łez matek i bólu narodu powstanie Polska pełna dawnej chwały.

W chwilach zwątpienia bądźmy ufni na hasła dawnych rycerzy — z nami Bóg i wiara w jutro!

W przededniu wielkiej wojny.

Poniżej przytoczamy urywki z numeru „Journal des Debats politiques et litteraires”, ostatniego, jaki redakcja „Gońca Czest.” otrzymała z Paryża w r. 1914.

W „Journal des Debats politiques et litteraires” — vendredi 31 Juillet 1914 czytamy:

Mobilizacja rosyjska.

„Rosja zawiadomiła wczoraj oficjalnie Austrię i Niemcy o częściowej mobilizacji armji rosyjskiej w południowej i południowo-zachodniej części cesarstwa. Dotychczas nie został jeszcze wydany komunikat w sprawie tej mobilizacji. Wiadomo tylko, że Rosja rzekła do Austrii wczoraj przy zawiadomieniu o mobilizacji: „Ambasador rosyjski w Wiedniu po-

zostaje jeszcze na swym stanowisku.

PETERSBURG, 29 | VII. Dowiadujemy się, że car obejmując naczelne dowództwo nad całą rosyjską siłą zbrojną. Zastępcą jego i pomocnikiem będzie wielki książę Mikołaj Mikołajewicz, jako też i minister wojny.

LONDYN, 29 | VII. Komunikat prasy głosi, że mobilizacja rosyjska ogranicza się do okręgów wojennych: Kijów, Kazań, Odesa i Moskwa. Należy zauważyć, że mobilizacja ta dotyczy granicy austro-węgierskiej, nie zaś niemieckiej.

(...Minęły trzy lata. Rosja cała została zmobilizowana, a wielka jej część poległa na polach walk. „Naczelny dowódca” zmienił się na „pułkownika Romanowa” a listy do wielkiego księcia są adresowane: „Do b. wielkiego księcia”...)

W Rosji.

Do ag. Havasa donoszą z Petersburga:

Newski Prospekt był wczoraj po południu widownią wielkich manifestacji patriotycznych. Manifestanci w wielkim orszaku z chorągwiami na czele poszli w kierunku prospektu Litejnego, śpiewając hymn narodowy. Przed ambasadą francuską tłum wznosił okrzyki: „Niech żyje Francja! Niech żyje Anglia!”

Ambasada niemiecka i austriacka jest pod ciągłą pieczęcią policji, która otacza budynek. Nie wolno się zatrzymywać na chodniku naprzeciw tych ambasad.

Tego rodzaju manifestacje odbywają się w całej Rosji.

W Austro-Węgrzech.

Przez wczorajszy dzień odbywała się ożywiona wymiana poglądów pomiędzy ambasadorami pięciu mocarstw Francji, Rosji, Anglii, Niemiec i Włoch.

W Niemczech.

Sprawdza się wiadomość, że car Mikołaj przesał depezę do cesarza Niemiec i, że depeza ta wyminęła się z depezą cesarza Wilhelma, skierowaną do cara. Ta wymiana depezek stanowi ogólnie wielką niespodziankę. Nie wiadomo jeszcze, jaki wniosek należy z niej wysnuć. W kołach oficjalnych odmawiają wszelkich wyjaśnień w sprawie treści depezek. Wiadac z tego jednak, że sytuacja jest poważna.

Dzienniki twierdzą, że sytuacja jest groźna, i że depeze monarchów, były jedynie ostatecznym usiłowaniem podtrzymania pokoju.

„Nord. Allg. Ztg.” pisze, że oświadczenie rosyjskie znalazło w Berlinie żywe echo. Rząd cesarsko-niemiecki podziela zyczenia podtrzymania stosunków pokojowych i żywi nadzieję, iż naród niemiecki podtrzyma go w jego staraniach przez zachowanie spokojnej i umiarkowanej postawy, wobec wypadków politycznych.

W Anglii.

Wczoraj w Izbie Lordów, lord Morley w odpowiedzi na interpelację lorda Lansdown, złożył następującą deklarację rządu:

„Cała Europa odczuwa powagę sy-

tuacji, wytworzonej przez ostatnią wojnę. Ograniczenie tej wojny do charakteru lokalnego jest przedmiotem obrad mocarstw europejskich. Rząd angielski rozumie, jak wielkie trudności piętrzą się i uczyni wszystko, co możliwe, w celu podtrzymania międzynarodowego pokoju itd."

Wczorajsza rada ministrów trwała przeszło dwie godziny. Minister wojny oświadcza, że niema zupełnie mowy o mobilizacji. Powzięte środki mają jedynie za cel obronę. Minister admiralicy wydał identyczny komunikat.

"Times" pisze: "O ile Francja lub granica belgijska będą naruszone, będziemy umieli działać. O ile gdzie potrzeba, zdołamy dowieść, iż władamy dostatecznie bronią i umiemy się zjednoczyć. Umieliśmy przeprowadzić wojnę, która trwała ćwierć wieku. Nie było wówczas w Anglii żadnych partii. Ta jedność doprowadzi nas do zwycięstwa, o ile będziemy zmuszeni walczyć."

Stanowisko Rumunii.

Ze źródeł dobrze poinformowanych donoszą nam, że cesarz Wilhelm zażądał od króla Karola, aby ten ostatni oświadczył, iż pozostanie neutralnym w konflikcie austro-serbskim. Król odpowiedział, iż oświadczenie takie uczyni, o ile zostanie mu zagwarantowana neutralność, oraz, że w traktacie bukareszteńskim nie są żadne zmiany.

Po otrzymaniu gwarancji, przyrzekł król Karol neutralność.

We Włoszech.

"Popolo Romano" pisze, że Austro-Węgry oświadczyły, iż chcą jedynie uchronić się przed zasadzką serbską. Żądają, że Austro-Węgry nie mają żadnych planów ekspansyjnych. Włochy pragną również, aby konflikt obecny nie miał poważniejszych komplikacji i uważają Austro-Węgry, jako sprzymierzeńca i państwo zaprzyjaźnione.

W Belgii.

Król Albert odbył wczoraj po południu w pałacu brukselskim długą naradę z ministrami wojny, spraw zagranicznych, skarbu oraz z szefem sztabu generalnego.

"Le Soir" ogłasza, że forty Leudjum i Namuru będą postawione na stopie wojennej. Poczta będzie funkcjonowała w niedzielę, ze względu na możliwość rozkazu mobilizacji.

W Hiszpanji.

Madrycka "Gazette Officiele", ogłasza deklarację rządu, zapewniającą neutralność w konflikcie austro-serbskim. Jednakże, w razie gdyby konflikt ten rozszerzył się, Hiszpanja zastrzega sobie swobodę działania.

We Francji.

Po powrocie p. Poincarégo odbyła się Rada ministrów wczoraj po południu i trwała 2 i pół godziny. Komunikat urzędowy nie został wydany.

Ministrowie i podsekretarze stanu zbiorą się dziś pod przewodnictwem prezydenta Republiki.

Dzisiaj w perspektywie trzech lat spoglądamy na te gorączkowe dni, poprzedzające wielką wojnę.

W gabinetach ministerjalnych wrzela praca, lecz widzimy, że nie skierowana była na dobro i pożytek ludzkości, lecz przyczyniła się do tej klęski...

Minęły trzy lata...

Redakcja: „Gońca Cz.” przyjmuje ofiary na rzecz internowanych legionistów.

WOJNA.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 8 sierpnia:

Nocy ub. wykonaliśmy w różnych punktach frontu pomyślne wycieczki i zadaliśmy nieprzyjacielowi ciężkie straty. Zabraliśmy jeńców i zdobyliśmy karabiny maszynowe.

W Roeux, w pobliżu fabryki chemicznej, zabraliśmy 30 jeńców i zdobyliśmy jeden moździerz polowy oraz 1 karabin maszynowy.

W okolicy Ypres zabraliśmy 54 jeńców i zdobyliśmy dwa karabiny maszynowe.

W Rosji znów niepokoje.

STOKHOLM, 2 | 8. Z Petersburga donoszą, że wiadomości o strasznych stratach, poniesionych na froncie galicyjskim, stały się w rozmaitych miastach powodem do demonstracji przeciw rządowi.

W Odesie doszło do krwawego starcia. Zabito 6 osób a kilkanaście poraniono.

Z innych miast również donoszą o zaburzeniach.

Włochy nie przyłączą się.

LUGANO, 2 | 8. W dobrze poinformowanych kręgach włoskich słychać, że Włochy nie przyłączą się do postanowienia konferencji paryskiej, co do ewakuacji Grecji i Epiru nawet wówczas, gdyby na to wyraził swą zgodę delegaci włoscy w Paryżu. Włochy raczej będą usiłowały samodzielnie utwierdzić się w Epirze.

Donosiła podróz Ribota.

GENEWA, 2 | 8. Z Paryża donoszą: W tych dniach Ribot udaje się do Londynu, w celu omówienia z rządem angielskim wynurzeń kanclerza Rzeszy niemieckiej.

Niezadowolenie we Włoszech.

KOLONJA, 2 | 8. Koelnisch Ztg. dowiaduje się ze Szwajcarii, że we Włoszech panuje niezadowolenie z powodu wyników konferencji paryskiej.

Cenzura włoska skreśliła liczne głosy prasy w tej kwestii.

Więści z Galicji.

WIEDEN, 2 | 8. Według zgodnych doniesień prasy, usiłowana przez ministra, dra Seidlera, zmierzająca do utworzenia większości, mają przebieg pomyślny.

Według źródeł polskich, zarząd cywilny w Galicji ma być wznowiony w początkach września, jednocześnie ma być mianowany cywilny namiestnik dla Galicji.

Wbrew doniesieniu prasy, wiceprezes Koła Polskiego stwierdza, że na posiedzeniu „przyjdują Koła w Krakowie nie poświęcą w sprawie przyszłego stanowiska Koła Polskiego decyzji, podlegającej zatwierdzeniu zebrania plenarnego, ponieważ nie ukończone, zostały rokowania z prezesem ministrów."

Zakończenie konferencji koalicyjnej.

Konferencja zwołana dla sprawy bałkańskiej w obecności zastępców wszystkich krajów koalicyjnych odbyła posiedzenie końcowe, na którym jednomyślnie przyjęta uchwała, powzięta na poprzednich posiedzeniach. Zgromadzenie dotyczące ministrów resortowych odbędzie się w Londynie, aby ustalić środki dla przeprowadzenia zarządzeń.

Przed rozjechaniem się, członkowie konferencji złożyli oświadczenie w którym powiedzieli: Zjednoczone państwa sprzymierzone są zdecydowanie złożyły broń dopiero wtedy,

gdy będzie osiągnięty cel, mianowicie ulemożliwienie powrotu ataku, jak ów, za który imperializm mocarstw centralnych jest odpowiedzialny.

Delegaci wojskowi sprzymierzonych zajmowali się kwestjami, dotyczącymi całego ogólnego kierownictwa operacji oraz walki łodziami podwodnymi.

Internowanie niemieckiej łodzi podwodnej w Hiszpanji?

MADRYT 2 | 8. Prezes ministrów wiadomiam, że niemiecka łódź podwodna została pod Kornacją wzięta na kotwice i następnie deportowana od Feterol. Rząd na przyszłość wyda odpowiednie zarządzenia co do internowania łodzi podwodnych państw wojujących, które znajdują się na terytorjum morskim Hiszpanji.

Chwila bieżąca.

— Pułkownik sir Edward Ward zwrócił się z nawoływaniem do Angielok, aby rozpoczęły przygotowywać trykoty i ciepłe odzienie dla wojska wobec prawie pewnej kampanji zimowej w 1917 | 18 roku.

— W Halandri wykryto jeszcze 110 bagnietów i 107 karabinów, ukrytych przez przeciwników Venizelosa.

Dr. K. Okuszeko

Przyjmuje od 1 Sierpnia
w godz. p. p. 4-6-jej
choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatralna 16-11 piętro,
Częstochowa.

KRONIKA.

Kiedy przed trzema laty „bracia słowianie“ ewakuowali się z Częstochowy w strony bardziej zaciszne, dokądby ich nie dolatywał zapach prochu, i gdy w mieście naszym stanęły wszystkie warsztaty pracy, liczne rzesze tych, którzy „robili“ w różnych artykułach i odpadkach od nich, poczęły rozglądać się dookoła, a ten i ów zbliżył się do jedynego wówczas „artykułu“ chwili, do świeżo upieczonego bona i obwachuąc go, próbował, czyby się nie dało coś z niego wycisnąć.

W rezultacie wyciśnięto aż i to była pierwsza w Częstochowie „spekulacja“.

A potem już poszło łatwiej. Ruble, marki, bony częstochowskie, sosnowieckie, rozpoczęły piekielny taniec, ku zgrzytaniu zębami publiczności, a ucieleszając się w spekulacje.

Lecz, że wszystko na świecie zużywa się i powszednie, skończyły się też orgie ze zmianą pieniądzy, a niejeden zrobił odkrycie, że przeciw spekulować można nie tylko na walucie, ale również dobrze na każdym towarze.

Więc każdy, kto wierzył, że kiedyś przecież wojna się skończy, zaczął kupować i przechowywać mydło, tytoń, świece, naftę, skórę, a zwłaszcza żywność.

W ten sposób topniały fortuny. Konsumentów, nieraz dziedzictwa pokoleń, a na arenę życia wkroczył z uśmiechem tryumfu i wyższości nowy szereg „nowych ludzi“ i w oczu ich swych „zasług“ gotów był sięgać po przewodnictwo w narodzie.

Pod tymi znakami upłynął drugi rok wojny. Ale, gdy jeden kawałek mydła lub paczka herbaty trzymać chciało wiele rąk, okazało się, że zwyciężić się każdy w swą stronę, co zdziwili, że w końcu wyciągnęło „pasek“

ile ze dogadza wszystkim, bo im dluzszy, tym wiekszy zastep spekulantow moze sobie przy nim „palce zwilzyć“.

Pod znakiem tego „paska“ przezylismy rok trzeci wojny.

Panowie spekulanci, pytamy z lekciem, co wymysliliscie na ozwarty rok wojny?

Otwarcie biblioteki publicznej d-ra Wl. Bieganskiiego.

Jutro, w sobote 11 bm. o godz. 4 po pol. odbedzie sie otwarcie Biblioteki publicznej im. dr. Wladystawa Bieganskiiego, na ktore zarząd zaprasza wszystkich interesujacych sie sprawa oswiaty.

Zarząd Biblioteki sklada rowniez podziekowanie za zapoiarowane ksiazki Bibliotecy pp. Bandke-Slozyńskiemu, Kwiatkowskiemu, oraz paniom Rozenfeldowej i Podlewskiej.

Zaslobiny.

Wczoraj we czwartek d. 2 b. m. o godz. 8 po pol. w koscielnym parafialnym sw. Zygmunta, ks. Z. Zawadzki poblogostawil zwiazek malzenski p. Heleny Bartelskiej, corki znanego w naszym miescie obywatela i przyrystowca, z p. Aleksandrem Matuszy-nem, studentem.

Podczas obrzedu zaslobin p. E. Makosza odspiewal „Veni Creator“, a p. Kloszewski „Wszechpotazny“, oraz dnet skrzypcowy pp. Smugi i Wintera wykonal odpowiednie utwory muzyczne.

Szczescie Boze mlodej parze!

Z Deput. zywnosciowej.

Dowiadujemy sie, ze wczoraj odbylo sie pierwsze posiedzenie nowej Dep. zywnosciowej m. Cz. w nastepujacym sklady: pp. Przewodniczacy nadburmistrz dr. Marczewski, burmistrz Berneck, komisarz rzadowy Hofbauer, Czlonkowie Deputacji: pp. Jablonski—zarzadzajacy, Jacquesson, Januszewski, Wizental, Jarmulowicz, Kon i Tempel.

Na posiedzeniu tem rozpatrywane byly szczegolowo najzywnotniejsze sprawy, mianowicie zaopatrywanie miasta w opal i artykuly zywnosciowe pierwszej potrzeby.

Poniewaz na regularna i dostateczna dostawe węgla kamiennego w obecnych czasach liczy sie nie mozna, przeto przedsiwzielo odpowiednie kroki, aby zgromadzic mozliwie najwieksza ilosc drzewa opalowego, węgla brunatnego i torfu. Sprawa zakupu drzewa znajduje sie na pomyslnym drodze; w kwestii zakupu i dostawy torfu i węgla brunatnego delegaci Deputacji badaja sprawa u wlasciwych zrodel.

Poniewaz w ostatnich czasach przez spekulantow rozpowszechniona byla falszywa pogloska o majacym jakoby nastapic braku soli, Deputacja zbadala te kwestie u odnosnych wladz i otrzymala wyjasnienie, ze sprzedaz soli nadal pozostaje w ruku Deputacji, ktora posiada na skladyze dostateczna ilosc tego artykułu, a w miare potrzeby badez gromadzic odpowiednie zapasy.

W celu zaopatrzenia ludnosci w kartofle Deputacja weszla w porozumienie z warszawskim Centralnym Syndykatem Rolniczym, ktoremu wladze cywilne powierzyly handel kartoflami. Tytulom próby zamowiono 20 wagonow wczesnych kartofli, ktore maja nadejsc w sierpniu. Dla blizszego omowienia tej sprawy i przyspieszenia dostawy delegowano do Warszawy jedneg. czlonka Deputacji.

Na wniosek zarzadzajacego Dep. p. Jablonskiego na posiedzeniu tem powotano na stanowisko pomocnika Zarzadzajacego Dep. p. Bedrzyckiego, ktory w dniu dzisiejszym przy-

stapil do pelnienia swych czynnosci. Nastepnie w mysli par. 7 Instrukcji dla Deputacji wybrano czlonkow—delegatow Dep. do odnosnych dzialow Dep. w celu dozorowania sprawnosci poszczegolnych pracownikow i soisiego wykonywania postanowien Deputacji.

Do dzialow:

rozdawnictwa kart zywnosci. — p. G. Kohn.

zakupow—p. L. Tempel.

skladow hurtowych — p. A. Jacquesson.

wypieku i sprzedazy chleba—p. A. Januszewski.

detalicz. skladow i sklepow—p. R. Jarmulowicz.

biura i buchalterji—p. J. Wizental.

Odmowa.

Na zlozone podanie przez obywateli m. Czestochowy w kwestii ulg ponatkowych, Magistrat w dniu 80 lipca b. r. nadeslal na imie pp. I. Ficensa i P. Chochoła ponizsza odpowiedz:

„Niniejszym podaje sie do wiadomosci, ze zbiorowego podania W. Panow z miesiaca marca b. r. o ulgi podatkowe, uchwala Magistratu z d. 6 lipca b. r., ze wzgledu na brak motywow prawnych oraz czietki stan finansowy Kasy Miejskiej, postanowiono nie uwzglednic.“

Z Seminarjum dla nauczycieli.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, ze Czestochowski Koło Okr. P. M. S. otwiera z poczatkim roku szkolnego Seminarjum dla nauczycieli ludowych. Egzamina na kursy I i III rozpoczna sie 8 wrzesnia. Wskazowek i informacji udziela kancelarja (ul. sw. Barbary nr. 15, oficyna, od g. 10—12).

Z kursow samokształcenia.

Zarząd kursow podaje do wiadomosci za posrednictwem „Gońca“, iz sprawozdania za rok 1916/17 sa wydawane bezplatnie sluchaczom ubieglego semestru, od 1 do 10 sierpnia w lokalu Biblioteki publicznej im. Wladystawa Bieganskiiego (Teatralna 14) od g. 5 do 6 po pol.

Zebranie delegatow, R. O.

Miesieczne zebranie delegatow Rad Opiek. miejscowych odbedzie sie w wtorek 7 b.m. o godz. 8 i pol. popol. w lokalu R. O. P. ul. Pigkna 4.

Pozadany jest liczny zjazd delegatow, z uwagi, ze na porzadku dziennym jest do omowienia parę waznych kwestii, dotyczacych organizacji R. O. P.

Egzaminy aspirantow do Seminarjum Duchownego.

Egzaminy aspirantow do Seminarjum Duchownego rozpoczna sie d. 16 sierpnia r. b. o godz. 10 r. w bur-sie Staszica.

Zakaz.

Naczelny wodz frontu wschodniego wydal rozporzadzenie, zakazujace uzywania metalowych monet niemieckich na rozne wyroby. Zabroniona jest rowniez sprzedaz i nabywanie wyrobow pochodzacych z metalu monet niemieckich.

Ze zgromadzenia Krawcow.

Uradz starszyon zgromadzenia krawcow zawiadamia pp. majstrow oraz mistrzynie o majacym sie odbyc zebraaniu dnia 8 sierpnia b. r. w Stowarzyszeniu Rzemielniczym o godz. 4 p. p. olem wyboru starszego i podstarszego.

Upaly.

Po kilkunastu dniach chlodniejszych nastapily znów upaly, ktore daja sie strasznie odczuc ludnosci mieskiej.

W godzinach poludniowych trudno wprost oddychac, a goraco, spr-

wia, ze ludzie slabna stajac sie niezdolnymi do pracy.

Kurs rubla.

Kurs rubla w okupacji austriackiej oznaczony zostal przez wladze na 3 koropy 25 halerzy.

Podwyzszenie norm chlebowych.

W kilku miejscowosciach okupacji niemieckiej od 1 b.m. zwiekszo normy chlebowe do 11 lutow chleba lub 8 futow maki dzienne na jedna osoba.

O ofiary na legionistow.

W stolicy kraju utworzyl sie komitet, ktory przyjmuje ofiary na rzecz tych legionistow, ktoryzy za niezlozenie przyslegi zostali internowani w obozie dla jeńcow w Szczypiornie. — Sazdzymy, ze ci mieszkancy Czestochowy, ktoryzy wspolcuja twardej deli szarego zolnierza polskiego, nie odmowia mu pomocy materialnej i dlatego tez otwieramy w naszym „Gońcu Cz.“ liste ofiar na rzecz internowanych legionistow.

Z Piotrkowa.

Kuchnie wojenne.

Smiala inowacja na naszym gruncie. — Zorganizowanie w Piotrkowie kuchni wojennych powiodlo sie w calej pełni. Przyjete poczatkowo nieufnie, tanie kuchnie wojenne w Piotrkowie po uplywie pierwszych trzech tygodni funkcjonowania, obsluguja juz codziennie okolo 1500 osob ze wszystkich sfer ludnosci.

Poszukuje bryczki
parokonnej kolejnej w dobrym stanie
Wiadomosc w Administracji „Gońca“ 631

Węgiel.

Miejska Deputacja Zywnosciowa podaje do ogolnej wiadomosci, ze z dn. 3. sierpnia r. b. nabywac mozna w detalicznych skladych węgla

na kupon karty zywnosciowej Nr. 10. 1 pud węgla za 75 fenigow

Po zakup węgla winni sie zglaszac mieszkancy:

I. i II. okregow
(kolor kuponow ceglasy i fioletowy)
do sklady „F“ ul. Prasta Nr. 10.

IIa i III okregow
(kolor kuponow zolty i rozowy)
do sklady „C“ ul. Warszawska Nr. 41.

IV. i V. okregow
(kolor kuponow brazowy i niebieski)
do sklady „B“ ul. Dojazd Nr. 21.

VI. i VII okregow
(kolor kuponow szary i oranżowy)
do sklady p. Melnikiel ul. Teatralna Nr. 13

VIII. i IX. okregow
(kolor kuponow buraczkowy i seledynowy)
winni sie zglaszac po zakup kwitow do swoich biur okregowych, węgla zas wydawany badez na mocy wykupionych kwitow w skladych Peltzer.

X. okregu
(kolor kuponu ceglasy) po odbior węgla do sklady „A“ ul. Wielunska 12, uprzednio jednak nalezy wykupic kwit w okregu

XI. okregu
(kolor kuponu tlarozowy) do czasu nadejscia węgla do sklady „D“ moga mieszkancy XI okregu nabywac węgla w skladyze „B“ ul. Dojazd 21.

Ponadto Deputacja Zywnosciowa powiadamia, ze w najblizszych dniach rozpocznie sie sprzedaz sosnowego drzewa opalowego.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Wtorku 31-go Lipca do Piątku 3-go Sierpnia 1917 r.

Pożegnanie

Dramat życiowy w 4-ch wielkich częściach w rolach głównych:
Wanda Treumann i Wiggo Larsen

Barometr miłości Komedja || **Dwaj wielbiciela** Wyborna komedja
Wycieczka na wschód Zdjęcie z natury

Anons! Od Soboty 4-go Sierpnia demonstrowana będzie największa atrakcja ekranowa „**SZANSONETKA**” Duński dramat w 8 częściach, wykonany przez najwybitniejszych artystów królewskich w Kopenhadze

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. S z u l c a
Początek przedstawień: o godz. 5 1/2, w Soboty o g. 4 w Niedzię i święta o godz. 3 pp.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od wtorku 31 Lipca, do soboty 4 Sierpnia.
Dzisiaj wielki nadzwyczajny program!

Klub 13 Czarnych Dam

niezwykły pod względem treści dramat sensacyjny w 4 ch aktach.

FAŁSZYWA ASTA NIELSEN

Pełna humoru komedja w 4-ch aktach.

Anons: Wkrótce wystawimy

„Krwawy dzień w Szampanji”

jedynie aktualne zdjęcie z natury, ilustrujące dzień walk nowoczesnych na froncie francuskim.

Szczegóły w programach. — Ceny miejsc zwykłe.

Ciągnięcie I klasy 16 i 17 Sierpnia 1917 roku.

2-ej Loterii klasycznej

Rady Głównej Opiekuńczej.

Główna wygrana 350.000 Mk.

Bilety już są do nabycia po cenach nominalnych

1/4 los 32. marek, ||| 1/4 los 8. marek.

w głównej kolekcji na Częstochowę

u p. R. PRUSZKOWSKIEGO, Aleja II 26

i w kolektach: Częstochowskiej Rady Opiekuńczej:

Stu Kieszyczyńskiego, ulica Panny Marji Nr. 22
K. Krakowieckiego ulica Panny Marji Nr. 24

Ofiary:

Na rzecz internowanych legionistów pracownicy Deputacji Żywnościowej składają Mk. 23. i rb. 3. kwit 256 Ks. Karol Barez mk. 5 Karolina Barez rb. 1 Antoni Rojek mk. 2 kwity 253, 354, 255.

Pracownicy biura: Rady Opiekuńczej pow. Centralnego Komitetu Żywnościow. na pow. Częstochowski i Komisji Szacunkowej pow. Powiat, Rejestracji strat wojen. Składają na internowanych legionistów mk. 14 fen. 50 kwit 257.

KANCELARJA

Kursów Handlowych przy Stowarzyszeniu Prao. Handlowych i Przem. m. Częstochowy

zawiadamia, iż zapisy na kursy Handlowe i komplety języków niemieckiego, francuskiego i angielskiego, odbywać się będą codziennie od godz. 3-4 po poł. w lokalu szkolnym ul. Panny Marji Nr. 35 (II podwórce.)

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-12 i 3-6

Poszukuje się od 1 września lokum składające się 6-7 pokoi — na biuro. Pożądane w śródmieściu, na parterze lub pierwsze piętro. Oferty nadsyłać Centralny Komitet Żywnościowy na powiat Częstochowski ul. Piękna Nr. 4 0185—

Kartoflarka maszyna do kopania kartofli najnowszego systemu do sprzedania. Wiadomość ul. Panny Marji 33 u właściciela domu. 570—

Potrzebna dsiewozynka do dziecka. Wiad. w „Gońcu”

Do wynajęcia od zaraz pokój umeblowany z elektrycznością, może być z utrzymaniem Teatralna Nr. 1 m. 2. 630—

Okazyjnie do sprzedania króliki olbrzymy Flandryjskie 2 samice i 1 samiec (import ul. P. Marji Nr. 24 621—

Potrzebni ślusarze Zielona Nr. 15 625—

Potrzebni chłopcy do pomocy Zielona Nr. 15 624—

Do wynajęcia 3 pokoje kuchnie z wygodami może być ze światłem elektrycznym ulica św. Barbar., Nr. 11 612—

Pianino kupię. Oferty z ceną pod Z w Gońcu 633—

Introligator chrześcijanin uczciwy do robót przy watnych i galanterijnych może dostać zajęcia. Wiadomość w Administracji Gońca —

Potrzebny chłopiec do składu aptecznego ul. Panny Marji 18 634—

Loterja Legionów Polskich

podaje do wiadomości, że pragnący uzyskać kolektę loterii winni się zgłosić najpóźniej do dnia 5 Sierpnia r. b. do biura

„Głównej Kolektury Loterii Klasowej Legionów Polskich”

Tadeusz Zychliński

w Warszawie, przy ulicy Trębackiej Nr. 2

w godzinach od 9-ej do 1-szej, gdzie otrzymają formularze zgłoszeń.

Wydanych będzie 32,000 losów, z których 16,000 i 1 premia wygrywają Mk. 300,000 200,000, 160,000, 130,000, 120,000, 115,000, 110,000 i wiele innych.

Cena losu Marek 25.

Kaucje złożone będą w Banku Ziemiańskim.

Loterja Legionów Polskich

Główna Kolektura

Tadeusz Zychliński

Warszawa, Trębacka Nr. 2.

0184—

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego